

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
เรื่อง การยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR

1 เมษายน 2567

ความเป็นมาและข้อสรุป

ตามที่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้เปิด**รับฟังความคิดเห็น** เรื่อง การยุติการเผยแพร่ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR (Bangkok Interbank Offered Rate) ในระหว่างวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 ถึง วันที่ 8 มีนาคม 2567 เพื่อสื่อสารแนวทางดำเนินการและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมตลาด นั้น มีผู้ตอบ แบบสอบถาม 45 ราย โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับกรอบระยะเวลาที่ ธปท. เสนอ ตามรายละเอียดในเอกสาร ฉบับนี้ ในการนี้ ธปท. ในฐานะผู้ดูแลการจัดทำอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR จึงมีข้อสรุปอย่างเป็นทางการ ในการยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR ดังนี้

1. ยุติการทำธุรกรรมใหม่อ้างอิง BIBOR หลังสิ้นปี 2568
2. ยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR หลังสิ้นปี 2570

ธปท. ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง โดย ธปท. จะเผยแพร่รายละเอียดและ แนวปฏิบัติเพิ่มเติมในเอกสาร FAQ ที่จะจัดทำขึ้นต่อไป

รายละเอียดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามตามเอกสารรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR มีจำนวน 45 ราย จากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และบริษัทที่เป็นลูกค้าของธนาคาร

1. การขอความร่วมมือผู้ร่วมตลาดยุติการทำธุรกรรมใหม่อ้างอิง BIBOR หลังสิ้นปี 2568

ผู้ตอบแบบสอบถาม 31 ราย (69% ของผู้ตอบทั้งหมด) เห็นด้วยกับกรอบระยะเวลาโดยให้ความเห็นว่า เป็นระยะเวลาที่เพียงพอในการเตรียมตัวและสื่อสารกับคู่สัญญา อีกทั้ง ปัจจุบันมีอัตราดอกเบี้ย THOR (Thai Overnight Repurchase Rate) ที่ใช้ทดแทนได้ ซึ่งสามารถทำธุรกรรมได้อย่างคล่องตัว

อย่างไรก็ดี มีผู้ตอบแบบสอบถาม 14 ราย (31% ของผู้ตอบทั้งหมด) ไม่เห็นด้วยกับการยุติการทำ ธุรกรรมใหม่หลังสิ้นปี 2568 โดยมี 12 รายเสนอให้เลื่อนการยุติการทำธุรกรรมใหม่อ้างอิง BIBOR ออกไป และมี 2 รายเสนอให้เลื่อนการยุติการทำธุรกรรมใหม่ให้เร็วขึ้น โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ข้อชี้แจงและแนวทาง
1.1 เสนอให้เลื่อนการยุติการทำธุรกรรมใหม่ออกไป	
<p>1.1.1 ธนาคารมีสัญญาที่อ้างอิง BIBOR จำนวนมาก จึงเสนอให้มีระยะเวลาเพิ่มขึ้น เพื่อปรับระบบงาน และเตรียมพร้อมการเปลี่ยนผ่าน เช่น เปลี่ยนแปลง เงื่อนไขและต่ออายุสัญญาสินเชื่อ</p>	<p>ธปท. ตระหนักถึงความกังวลและภาระในการทำความเข้าใจอัตราดอกเบี้ยอื่น การปรับระบบงาน และการดำเนินการเปลี่ยนผ่านสัญญา อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามความเห็นธนาคาร¹ พบว่า การเตรียมการต่าง ๆ จะใช้เวลาประมาณ 6 เดือน ถึง 1 ปี นอกจากนี้ ธนาคารมีประสบการณ์จากการเปลี่ยนผ่านธุรกรรมอ้างอิง THBFIX มาแล้ว ธปท. จึงเห็นว่าระยะเวลาประมาณ 1 ปี 9 เดือนตามที่เสนอ น่าจะเพียงพอสำหรับผู้ร่วมตลาดในการเตรียมความพร้อม</p>
<p>1.1.2 เสนอให้มีอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงใหม่ที่สามารถใช้งานได้เหมือน BIBOR เช่น อัตราดอกเบี้ย THOR แบบมีระยะเวลา (Term THOR) เนื่องจาก อัตราดอกเบี้ยที่เหลือไม่สามารถใช้งานได้เหมือน BIBOR ทำให้ยากต่อการเปลี่ยนผ่านธุรกรรมบางประเภท</p>	<p>ธปท. ตระหนักถึงความต้องการของผู้ร่วมตลาด บางกลุ่มในการใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงแบบมีระยะเวลา ที่มีลักษณะ forward-looking ซึ่งเผยแพร่โดยหน่วยงานกลางเหมือนอัตราดอกเบี้ย BIBOR อย่างไรก็ตาม ธุรกรรมที่เกิดขึ้นในตลาดการเงินไทยยังไม่เอื้อให้สามารถจัดทำอัตราดอกเบี้ยที่มีลักษณะดังกล่าวได้ ดังนั้น ธปท. จึงแนะนำให้คู่สัญญาเจรจาเลือกอัตราดอกเบี้ยโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดที่เหมาะสมกับความต้องการของคู่สัญญา ซึ่งหากคู่สัญญาประสงค์จะใช้อัตราดอกเบี้ย THOR สามารถศึกษาวิธีการใช้งานได้จาก A User's Guide to Thai Overnight Repurchase Rate</p> <p>ทั้งนี้ ธปท. จะติดตามพัฒนาการของตลาดการเงินไทย เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และความจำเป็นในการจัดทำอัตราดอกเบี้ย forward-looking term rate เช่น Term THOR ต่อไป</p>
1.2 เสนอให้เลื่อนการยุติการทำธุรกรรมใหม่ให้เร็วขึ้น	
<p>1.2.1 เนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ย THOR ที่สามารถใช้ทดแทนได้ และปัจจุบันผู้ร่วมตลาดมีความรู้ความเข้าใจในอัตราดอกเบี้ย THOR มากขึ้นแล้ว ซึ่งสะท้อนจากปริมาณการทำธุรกรรมเงินกู้และอนุพันธ์</p>	<p>ธปท. เล็งเห็นถึงความสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้ร่วมตลาดเตรียมการแต่เนิ่นๆ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ทำธุรกรรมอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย BIBOR บางรายยัง</p>

¹ ธปท. ได้ส่งแบบสำรวจยอดคงค้างธุรกรรมอ้างอิง BIBOR และสอบถามความเห็นธนาคารในประเด็นต่างๆ ในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2566 โดยหลายธนาคารมีข้อเสนอแนะเรื่องระยะเวลาในการเตรียมความพร้อม 6 เดือน ถึง 1 ปี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ข้อชี้แจงและแนวทาง
อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THOR ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัย จึงไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเตรียมการมากนัก	ต้องการเวลาในการทำความเข้าใจและปรับระบบงานเพื่อรองรับอัตราดอกเบี้ยอื่นทดแทน
1.2.2 การยุติการทำธุรกรรมใหม่ให้เร็วขึ้น จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ใช้งานปรับตัวไปใช้อัตราดอกเบี้ยอื่นที่มีในตลาดแทน โดยไม่รอ forward-looking term rate	
1.2.3 เสนอให้ ธปท. เร่งเผยแพร่ guidelines เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมตลาดตื่นตัวและให้ธนาคารทำความเข้าใจกับคู่สัญญาถึงช่วงเวลายุติการทำธุรกรรมและการปรับแก้สัญญา	ธปท. จะจัดทำเอกสาร FAQ เพื่อให้ธนาคารใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารและเจรจากับคู่สัญญาในลำดับต่อไป

จากการพิจารณาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ธปท. มีข้อสรุปให้ ยุติการทำธุรกรรมใหม่อ้างอิง BIBOR หลังสิ้นปี 2568 เพื่อจำกัดปริมาณธุรกรรมอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย BIBOR และให้เวลาที่เพียงพอแก่ผู้ที่ทำธุรกรรมอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย BIBOR ในการทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมเพื่อเปลี่ยนไปทำธุรกรรมอ้างอิงอัตราดอกเบี้ยอื่นทดแทน

2. การยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR หลังสิ้นปี 2570

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 34 ราย (76% ของผู้ตอบทั้งหมด) เห็นด้วยกับกรอบระยะเวลาโดยให้ความเห็นว่าเป็นระยะเวลาที่เพียงพอในการแก้ไขสัญญาสำหรับผู้มีธุรกรรมที่ครบกำหนดหลังสิ้นปี 2570 อย่างไรก็ตาม มีผู้ตอบแบบสอบถาม 11 ราย (24% ของผู้ตอบทั้งหมด) ไม่เห็นด้วย โดยมี 8 รายเสนอให้เลื่อนกำหนดเวลายุติการเผยแพร่ออกไป และมี 3 รายให้เสนอให้ยุติการเผยแพร่ก่อนสิ้นปี 2570 โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ข้อชี้แจงและแนวทาง
2.1 เสนอให้เลื่อนกำหนดเวลายุติการเผยแพร่ออกไป	
2.1.1 ต้องการให้กรอบระยะเวลาเลื่อนออกไปจนธุรกรรมคงค้างทั้งหมดครบกำหนด เพื่อลดภาระการเจรจาปรับสัญญาคงค้างระหว่างคู่สัญญา	ธปท. ตระหนักถึงภาระของผู้ร่วมตลาดที่ต้องปรับแก้สัญญาคงค้าง และได้พิจารณาควบคู่กับภาระของผู้มีหน้าที่นำส่งข้อมูลเพื่อคำนวณ BIBOR (BIBOR contributors) โดยเห็นว่า กรอบระยะเวลาที่ ธปท. เสนอ จะเหลือสัญญาคงค้างที่ต้องปรับแก้เพียงร้อยละ 7 ของยอดธุรกรรมคงค้างในปัจจุบัน ขณะที่การเผยแพร่ธุรกรรมคงค้างทั้งหมดครบกำหนด จะทำให้ต้องเผยแพร่จนถึงปี 2585

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ข้อชี้แจงและแนวทาง
2.1.2 เสนอให้ ธปท. มี guideline ในการเปลี่ยนผ่านไปยังอัตราดอกเบี้ยใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการเจรจากับคู่สัญญา	<p>จากข้อมูลในอดีตพบว่า ส่วนต่าง (spread) ระหว่าง BIBOR และ THOR ในแต่ละช่วงเวลามีค่าไม่คงที่ การกำหนดค่าคงที่เพื่อใช้ในการปรับสัญญาของผู้ร่วมตลาดทุกรายจึงอาจไม่เหมาะสม แต่ควรเป็นการเจรจา spread ในการปรับแก้แต่ละสัญญา</p> <p>ในการนี้ ธปท. จะจัดทำเอกสาร FAQ เพื่อให้คู่สัญญาใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารและเจรจากันในลำดับต่อไป</p>
2.1.3 เสนอให้มีการเผยแพร่ค่าส่วนต่าง (spread adjustment) ระหว่าง BIBOR และอัตราดอกเบี้ยทดแทน เช่น THOR เพื่อเป็นประโยชน์กับธนาคารและคู่สัญญาในการสื่อสารและตกลงการปรับแก้สัญญา	
2.2 เสนอให้เลื่อนการยุติการเผยแพร่เร็วขึ้น	
2.2.1 หากยังมีการเผยแพร่ BIBOR หลังการยุติการทำธุรกรรมใหม่หลังสิ้นปี 2568 อาจสร้างความเข้าใจผิดแก่ผู้ร่วมตลาดบางรายได้ ซึ่งคู่สัญญาอาจยังขอให้ธนาคารเสนอผลิตภัณฑ์อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย BIBOR ต่อไป	ธปท. รับทราบถึงข้อกังวลดังกล่าว ทั้งนี้ ธปท. จะเผยแพร่ FAQ ในลำดับถัดไปเพื่อชี้แจงรายละเอียดและสร้างความเข้าใจให้กับผู้ร่วมตลาดมากยิ่งขึ้น ซึ่งธนาคารสามารถใช้อ้างอิงในการสื่อสารกับคู่สัญญาได้
2.2.2 เป็นภาระสำหรับธนาคารที่ไม่มีธุรกรรมคงค้าง เนื่องจากยังต้องนำส่งข้อมูลเพื่อคำนวณอัตราดอกเบี้ย BIBOR	ในการพิจารณากำหนดกรอบระยะเวลา ธปท. ให้ความสำคัญต่อประเด็นภาระของ BIBOR contributors ควบคู่กับผลกระทบในด้านอื่น ซึ่งการยุติการเผยแพร่ก่อนสิ้นปี 2570 จะส่งผลให้มีผู้ร่วมตลาดที่ต้องปรับแก้สัญญาคงค้างเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

จากการพิจารณาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบกับการประเมินข้อมูลธุรกรรมคงค้าง ธปท. มีข้อสรุปให้ ยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR หลังสิ้นปี 2570 เพื่อจำกัดผลกระทบต่อผู้มีสัญญาคงค้าง และไม่เป็นภาระแก่ BIBOR contributors จนเกินไป